

VYJÁDŘENÍ ŠKOLITELE K DIZERTAČNÍ PGS PRÁCI MUDr. KOSKOVÉ

Téma dizertační práce bylo MUDr. I. Koskové změněno až na jaře r. 2000. Tehdy jí bylo určeno sledovat vztahy mezi podílem tuku a jeho distribucí k metabolickému profilu a k různým endokrinologickým ukazatelům u žen v různých reprodukčních obdobích od 20-ti do 65-ti let.

Ta různá reprodukční období byla : jako základní 20-35 let, dále šlo o období prvního nástupu hormonálních změn regulujících funkci reprodukčního systému, vč. ovaria /premenopauza, perimenopauza), tj. 38 – 45 let. Poté byla sledována skupina 48-55 let, kdy probíhají hormonální změny spojené s menopausou a konečně období 55 – 65 let, tj. období po menopauze.

Porovnávána byla hmotnost (resp. BMI), vybrané antropometrické ukazatele, jako výšky těla i různých bodů, stejně jako šířky jiných ukazatelů, obvodů a konečně tloušťky kožních řas. V krvi pak byly stanovovány zejména glukóza a lipidové spektrum, pohlavní hormony, kalcitonin, insulin a hormony štítné žlázy.

Cílem bylo zjistit, jak se s věkem resp. s reprodukčním obdobím liší biochemické resp. endokrinologické ukazatele a jejich vztahy ke změnám tělesného tuku a jeho rozložení. Toto se na daném souboru (s opakováním – pochopitelně u menšího souboru stejných pacientek po 3 letech) zjistit podařilo.

Hmotnost se postupně zvyšuje od plně reprodukčního období do menopauzy, obdobně se zvyšuje hmotnost tuku, zdá se ale že pouze do časně postmenopauzy. Analýza obvodových rozměrů a kožních řas nasvědčuje postupné centralizaci tuku již od premenopauzy. Na rizikovější se mění lipidové spektrum, hladina glukózy u postmenopauzálních žen může dosahovat až patologických hodnot.

Práce tedy přispívá k závěru, že je třeba se zaměřit různými preventivními programy pokud jde o stravování a pohybovou aktivitu již na časná období premenopauzy, kdy dochází ke změnám složení těla s centralizací tělesného tuku, s následným rozvojem rizikového metabolického profilu plně vyjádřeným v menopauze. Ukazuje to tedy, že změny tělesného složení předcházejí vzniku a rozvoji závažných poruch metabolismu glukózy, lipidů ev. dalších rizikových faktorů / HLP, hyperglykemie, hyperurikemie, atd/.

Práce je zpracována až na drobnosti pečlivě. Jak jsem se již zmínil, přináší prioritní nálezy a bylo by dobré v dalších pracích na ni navázat a dořešit tak

některé problémy. Není mým problém publikování výsledků práce v renomovaných časopisech.

25.9.2007

Prof. RNDr. Richard Petrášek, CSc.

R. Petrášek